

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_06_Kosmas
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Říjen 2012

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Kosmas</i> [online]. c2012 [citováno 9. 10. 2012]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Kosmas&oldid=8989239 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Následující text byl pro žáky dobře srozumitelný a žákům nečinilo potíže ani vyplnění pracovního listu. Pouze pár žáků z nepozornosti u otázky č. 1 v odpovědi uvedlo rok 1045 namísto století.
------------------------	---

KOSMAS

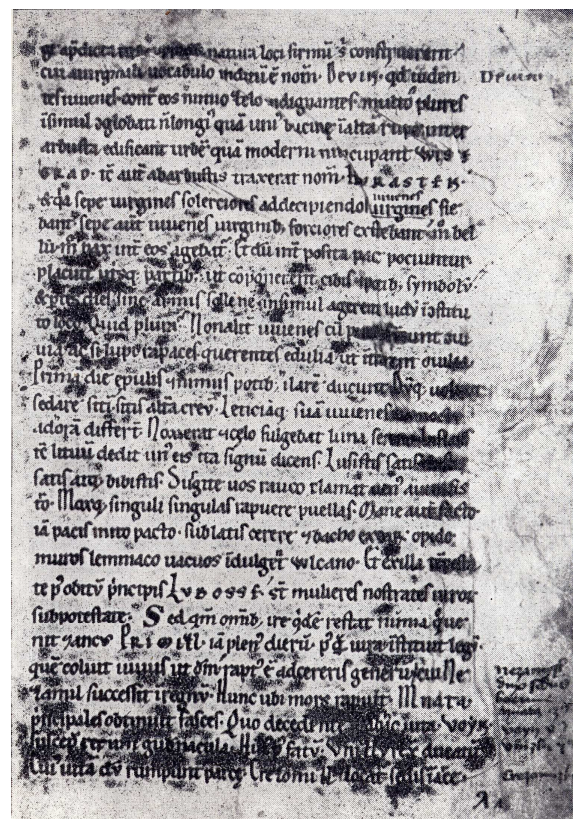

Kosmas se narodil zřejmě v roce 1045 a zemřel 21. října roku 1125. Do dějin se zapsal jako první český kronikář a autor *Kroniky české* (*Chronica Boemorum*). V letech 1120 až 1125 byl děkanem pražské kapituly při svatém Vítu. Skoro všechny informace, které jsou dnes o Kosmovi známé, pocházejí právě z jeho kroniky. V ní se několikrát zmínil o sobě, ale i o svých příbuzných. Přesto se toho o jeho původu moc neví.

Má se za to, že Kosmas pocházel z rodiny duchovního. Rodina byla zřejmě zámožná, neboť si mohla dovolit zaplatit Kosmovi studia v zahraničí. Po studiu na pražské katedrální škole studoval ve škole při katedrále svatého Lamberta v Lutychu (Lutych je hlavní město provincie Lutych na východě Belgie). Tato škola patřila k nejlepším v Evropě. Je možné, že Kosmas pobýval i na jiných evropských školách. Do Čech se Kosmas vrátil na počátku 90. let 11. století a dokončil studia. To už z něj byl muž ve středních letech. Kněžské osvědčení získal 11. října 1099 (i jeho otec byl duchovní).

23. ledna 1117 zemřela Kosmova žena Božetěcha, s níž měl syna Jindřicha. Ten navázal na otcovu církevní kariéru a stal se kanovníkem (duchovním). Kosmas se na svou dobu dožil vysokého věku (asi 80 let).

Kosmas je autorem kroniky známé jako *Kosmova kronika česká* (přesný překlad *Kronika Čechů*). Původní text je psán latinsky a pojednává o dějinách Čechů. Kroniku Kosmas sepsal pravděpodobně v letech 1119 – 1125. Tato kronika je považována za jedno z nejvýznamnějších literárních děl středověku a zároveň za jeden z nejdůležitějších historických pramenů poznání českého raného středověku.

PRACOVNÍ LIST

1. Ve kterém století se narodil kronikář Kosmas?

2. Je známo přesné datum a místo jeho narození?

3. Z jaké rodiny pocházel Kosmas?

4. Jak se jmenovali Kosmova manželka a syn?

5. Jakým dílem se Kosmas proslavil?

6. Ve kterých letech toto významné dílo vzniklo?

7. V jakém jazyce je toto dílo psáno?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Ve kterém století se narodil kronikář Kosmas?

Kosmas se narodil v 11. století.

2. Je známo přesné datum a místo jeho narození?

Ne, je známo pouze století.

3. Z jaké rodiny pocházel Kosmas?

Pocházel ze zřejmě bohaté rodiny duchovního.

4. Jak se jmenovali Kosmova manželka a syn

Jeho manželka se jmenovala Božetěcha a syn Jindřich.

5. Jakým dílem se Kosmas proslavil?

Proslavil se kronikou – Kosmova kronika česká.

6. Ve kterých letech toto významné dílo vzniklo?

Kronika byla sepsána v letech 1119 – 1125.

7. V jakém jazyce je toto dílo psáno?

Kronika je psána v latině.